

Kryteria ocen śródrocznych i rocznych z historii

klasa I

Okres I

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
1. Dlaczego uczymy się historii? Zagadnienia 1. Czym jest historia? 2. Epoki, wieki, mierzenie czasu. 3. Rodzaje źródeł historycznych.	– rozumie pojęcia: wiek, era, epoka, historia, prehistoria, źródło historyczne; – oblicza czas, który upłynął między epokami i wydarzeniami; – przypisuje daty wydarzeń do odpowiednich wieków	– wymienia kolejne epoki historyczne; – wie, jakie wyróżniamy rodzaje źródeł historycznych; – wyjaśnia, dlaczego uczymy się historii	– przedstawia własne rozumienie konieczności nauki historii	– klasyfikuje źródła historyczne, posługując się przykładami;	– uzasadnia przydatność źródeł w pracy historyka i archeologa
2. Prehistoria – początki ludzkości Zagadnienia 1. Początki gatunku ludzkiego. 2. Neandertalczyki i ludzie współcześni. 3. Życie ludzi w okresie paleolitu.	– rozumie pojęcie: <i>homo sapiens</i> ; – wie, kiedy i na jakim obszarze pojawił się gatunek <i>homo sapiens</i> ; – wymienia narzędzia, którymi posługiwali się ludzie w czasach paleolitu; – opowiada o sposobach zdobywania pożywienia, mieszkaniach i ubiorach ludzi w epoce paleolitu	– rozumie pojęcia: paleolit, hominidy, neandertalczyk; – zaznacza okres paleolitu na osi czasu; – umie wskazać na mapie kierunki ekspansji człowieka współczesnego	– wie, dlaczego ludzie pierwotni musieli żyć w grupach; – dostrzega wpływ klimatu na warunki życia ludzi; – wie, skąd pochodzi nazwa paleolit	– rozumie wpływ warunków naturalnych na sposoby zdobywania pożywienia i mieszkania człowieka pierwotnego; – rozumie i uzasadnia, dlaczego w czasach prehistorycznych Ziemia nie była zaludniona równomiernie	- samodzielnie formułuje opinie i wnioski - rozwiązuje problemy w twórczy sposób - wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
3. Rewolucja neolityczna, czyli początki rolnictwa Zagadnienia 1. Pierwsi rolnicy. 2. Stałe osadnictwo. 3. Postęp technologiczny –	– rozumie i wyjaśnia pojęcie neolit; – umie wskazać na osi czasu okres neolitu; – umie opowiedzieć o sposobach zdobywania pożywienia, sposobach	– rozumie pojęcia: rewolucja neolityczna, plemię, ceramika, epoka brązu; – wie, w jakich okolicznościach ludzie zaczęli uprawiać zboże i hodować zwierzęta;	– wskazuje wpływ klimatu na zmiany w życiu ludzi; – potrafi dostrzec różnice między epokami paleolitu, neolitu i brązu; – wskazuje czynniki decydujące o rozwoju	– rozumie, dlaczego nie wszyscy ludzie w epoce neolitu musieli zajmować się rolnictwem; – potrafi wskazać rewolucyjny charakter zmian zachodzących w	- uzasadnia słuszność określenia <i>rewolucja</i> dla zmian, które zaszły w życiu

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
od ceramiki do metalurgii. 4. Od neolitu do epoki brązu.	zamieszkiwania i ubiorach ludzi w epoce neolitu; – wskazuje na mapie miejsca, gdzie najwcześniej rozwinęło się rolnictwo	– wie, kiedy doszło do rewolucji neolitycznej; – wie, jakie zwierzęta zostały najszybciej udomowione przez człowieka	rolnictwa na obszarze Żyznego Półksiężycza	epoce neolitu; – rozumie wpływ nowych narzędzi na jakość życia ludzi	człowieka w okresie neolitu
4. Pierwsze cywilizacje. Przykład Babilonii Zagadnienia 1. Położenie geograficzne Mezopotamii. 2. Warunki naturalne a życie mieszkańców. 3. Historia Babilonii. 4. Religia mieszkańców starożytnej Mezopotamii. 5. Osiągnięcia cywilizacyjne Międzyrzecza.	– rozumie pojęcia: Mezopotamia, pismo klinowe, politeizm, ziggurat, Kodeks Hammurabiego, sieć nawadniająca; – opowiada, czym zajmowali się mieszkańcy Międzyrzecza	– zna położenie geograficzne Mezopotamii; – wskazuje na mapie pierwsze państwa Bliskiego Wschodu; – zna postać Hammurabiego; – wie, w jaki sposób mieszkańcy Babilonii czcili swoich bogów; – wie, jakie były osiągnięcia cywilizacyjne Mezopotamii	– omawia wpływ warunków naturalnych Mezopotamii na życie jej mieszkańców; – wie, które osiągnięcia cywilizacyjne Mezopotamii odgrywają ważną rolę do dziś	– wie, jakie znaczenie dla funkcjonowania państwa babilońskiego miały pismo i sieć nawadniająca; – wie, co oznacza zasada „oko za oko...”; – samodzielnie ocenia stosowaną w Kodeksie Hammurabiego zasadę odwetu	- wyjaśnia, jaki wpływ na organizację pierwszych państw miało ich położenie geograficzne oraz warunki naturalne
5. Starożytny Egipt Zagadnienia 1. Warunki naturalne starożytnego Egiptu. 2. Egipt darem Nilu. 3. Społeczeństwo egipskie.	– rozumie pojęcia: faraon, system nawadniający, sieć irygacyjna, piramida, politeizm, hieroglify, papirus; – znajduje i wskazuje na mapie terytorium starożytnego Egiptu; – omawia wpływ położenia geograficznego Egiptu na życie jego mieszkańców	– wymienia egipskie grupy społeczne i określa ich funkcje; – podaje przykłady osiągnięć naukowych Egiptu; – rozpoznaje na ilustracjach zabytki starożytnego Egiptu i zna ich przeznaczenie; – wie, kiedy powstało państwo egipskie (łącznie Górny i Dolny Egipt), i potrafi wskazać ten moment na osi czasu	– wyjaśnia, co znaczy powiedzenie: „Egipt darem Nilu”; – rozumie znaczenie sieci irygacyjnej dla rozwoju egipskiego rolnictwa	– rozumie, dlaczego w Egipcie powstała organizacja państwowa; – wymienia osiągnięcia cywilizacyjne Egipcjan i wskazuje dziedziny, w których do dziś wykorzystujemy wynalazki egipskie; – zna różne koncepcje dotyczące budowy piramid	- wskazuje i ocenia źródła potęgi starożytnego Egiptu
6. Religia starożytnych Egipcjan Zagadnienia 1. Bogowie starożytnego Egiptu.	– rozumie pojęcia: politeizm, piramida, sarkofag, życie pozagrobowe, mumifikacja	– potrafi wymienić najważniejszych bogów egipskich; – rozumie, dlaczego Egipcjanie mumifikowali zwłoki zmarłych;	– wymienia sposoby oddawania czci bogom w Egipcie – rozumie znaczenie wiary w życie pozagrobowe dla codziennego życia	– rozumie znaczenie <i>Księgi umarłych</i> jako źródła historycznego; – rozumie i uzasadnia kluczową rolę społeczną kapłanów w Egipcie;	- ocenia wkład mieszkańców Egiptu w rozwój cywilizacji

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2. Wiara w życie pozagrobowe i jej konsekwencje. 3. Kapłani i kapłanki. 4. Piramidy i świątynie.		– potrafi omówić rolę kapłanów w życiu Egipcjan	Egipcjan; – wie, dlaczego i w jaki sposób powstawały piramidy	– opisuje egipskie obyczaje pogrzebowe	
7. Izrael – lud wybrany przez Boga Zagadnienia 1. Warunki naturalne Palestyny. 2. Religia Izraela. 3. Historia narodu wybranego.	– rozumie pojęcia i terminy: monoteizm, Arka Przymierza, Ziemia Obiecana, czasy patriarchów, salomonowy wyrok, szabat, rabin, judaizm, naród wybrany, teokracja, <i>Biblia</i> , <i>Tora</i> ; – charakteryzuje główne zasady judaizmu	– omawia wpływ warunków geograficznych Palestyny na życie jej mieszkańców; – wskazuje Palestynę na mapie; – wymienia postacie związane z historią narodu wybranego: Abrahama, Mojżesza, Dawida, Salomona	– wie, na jakie etapy można podzielić historię narodu wybranego; – wskazuje różnice pomiędzy religiami Egiptu, Mezopotamii i Izraela; – dostrzega korzenie chrześcijaństwa w judaizmie, wskazuje cechy wspólne obu religii	– rozumie znaczenie <i>Biblii</i> jako źródła historycznego; – wie, gdzie mieszkają współcześni wyznawcy judaizmu	- ocenia rolę <i>Biblii</i> jako źródła historycznego
8. Lekcja powtórzeniowa. Początki ludzkości i cywilizacje Bliskiego Wschodu Zagadnienia 1. Początki gatunku ludzkiego. 2. Życie ludzi w epokach paleolitu, neolitu i brązu. 3. Położenie geograficzne Mezopotamii, Egiptu i Palestyny. 4. Wpływ warunków naturalnych na życie mieszkańców państw starożytnego Wschodu. 3. Wierzenia religijne i formy kultu w państwach starożytnego Bliskiego Wschodu.	– rozumie pojęcia: wiek, era, epoka, historia, prehistoria, źródło historyczne, paleolit, neolit, rewolucja neolityczna, judaizm, Mezopotamia, faraon, piramida, hieroglify, papirus, sieć irygacyjna, politeizm, monoteizm; – oblicza upływ czasu pomiędzy epokami; – wskazuje na mapie: kolebkę gatunku ludzkiego, Mezopotamię, Egipt, Palestynę; – zna postacie: Hammurabiego, Mojżesza, Dawida, Salomona	– podaje genezę i znaczenie powiedzeń: „oko za oko...”, „salomonowy wyrok” – omawia zasady funkcjonowania państw Mezopotamii, państwa egipskiego i Izraela; – rozumie pojęcia: zodiak, Kodeks Hammurabiego, <i>Biblia</i>	– wymienia przykłady dzieł sztuki będące wytworami starożytnych Babilończyków, Egipcjan, Izraelitów; – wyjaśnia przyczyny osiedlenia się Izraelitów w Palestynie i przedstawia dzieje ich państwa; – wyjaśnia wpływ religii na funkcjonowanie państwa egipskiego i izraelskiego; – wyjaśnia znaczenie pisma i sieci irygacyjnej dla funkcjonowania starożytnych państw Bliskiego Wschodu	– wyjaśnia wpływ osiągnięć cywilizacyjnych ludów starożytnego Bliskiego Wschodu życie dzisiejszych ludzi	- samodzielnie formułuje opinie i wnioski - rozwiązuje problemy w twórczy sposób - wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
4. Osiągnięcia cywilizacji starożytnego Bliskiego Wschodu. 5. Najstarsze formy ustrojowe.					
Sprawdzian 1.					
9. Początki Grecji Zagadnienia 1. Warunki naturalne starożytnej Grecji. 2. Zajęcia mieszkańców. 3. Minojczycy – najstarsza cywilizacja epoki brązu w basenie Morza Egejskiego. 4. Achajowie – rozkwit i upadek cywilizacji mykeńskiej.	– wskazuje na mapie starożytną Grecję; – opowiada o zajęciach starożytnych Greków	– wie, kim był Homer; – rozumie pojęcia i terminy: cywilizacja minojska, cywilizacja mykeńska, Achajowie, polis	– wie, na jakie krainy dzieliła się Hellada; – charakteryzuje osiągnięcia cywilizacji minojskiej i mykeńskiej; – wskazuje na mapie Mykeny i Knossos	– porównuje warunki naturalne Grecji i państw Bliskiego Wschodu oraz wskazuje przyczyny i następstwa różnic w ich rozwoju	- określa czynniki jednoczące Greków
10. Grecka polis: Ateny Zagadnienia 1. Wieki Ciemne. 2. Narodziny polis. 3. Rządy arystokracji i tyranów. 4. Droga do demokracji w Atenach. 5. Demokracja ateńska.	– wskazuje Ateny na mapie; – rozumie pojęcia: tyrania, demokracja, arystokracja, drakońskie prawa, strateg, agora, ostracyzm	– wie, kim byli: Perykles, Drakon, Demostenes; – opowiada o przemianach ustrojowych w starożytnych Atenach; – charakteryzuje demokrację ateńską	– porównuje różne formy sprawowania władzy w świecie starożytnych Greków; – charakteryzuje i ocenia ustroje polityczne: tyranię, oligarchię i demokrację	– dostrzega korzenie współczesnej demokracji w epoce starożytności – porównuje demokrację ateńską ze współczesną	- formułuje wnioski dotyczące wpływu demokracji ateńskiej na rozwój państw demokratycznych w przyszłości
11. Starożytna Sparta Zagadnienia 1. Historia Sparty. 2. Podziały społeczne. 3. Spartański ustrój. 4. Spartanie i wojna.	– wskazuje Spartę na mapie; – rozumie pojęcia: falanga, hoplita, hegemonia; – zna zasady sprawowania władzy w Sparcie; – krótko opisuje zasady wychowania dzieci w	– zna genezę i znaczenie powiedzeń: „mówić lakonicznie”, „z tarczą lub na tarczy”, „wychowanie spartańskie”; – wyjaśnia przyczyny zwycięstw militarnych	– wie, kim byli heloci i periojkowie; – porównuje ustrój spartański z ustrojami innych polis; – wie, jakie były przyczyny i skutki wychowania	– wyjaśnia, dlaczego Sparcie udało się osiągnąć hegemonię w Grecji – rozumie związek między podziałem społecznym w Sparcie i sytuacją wewnętrzną tego	- wskazuje genezę różnic ustrojowych starożytnej Grecji

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Sparcie	Sparty	spartańskiego; – wskazuje cechy armii i zasady walki, dzięki którym Spartanie odnosili sukcesy militarne	państwa; – porównuje i samodzielnie ocenia ustroje polityczne Aten i Sparty	
12. Wierzenia starożytnych Greków Zagadnienia 1. Grecy bogowie. 2. Mity greckie.	– wymienia najważniejszych greckich bogów: Zeusa, Posejdona, Hermesa, Apollona, Hefajstosa, Artemidę, Afrodytę, Atenę, Herę, Demeter ; – zna formy oddawania czci bogom przez Greków	– zna i rozumie pojęcia: heros, mit; – wie, kim byli: Herakles, Dedal, Ikar, Tezeusz	– umie opowiedzieć mity o Heraklesie, Tezeuszu, Dedalu i Ikarze	– rozumie wpływ mitologii greckiej na współczesną kulturę	- omawia rolę religii jako czynnika jednoczącego Greków
13. Kultura i sztuka Greków w starożytności Zagadnienia 1. Teatr grecki. 2. Igrzyska olimpijskie. 3. Grecy ojcami filozofii. 3. Architektura starożytnej Grecji. 4. Perykles i jego epoka.	– rozumie pojęcia: teatr, filozofia, igrzyska olimpijskie; – zna datę pierwszych igrzysk olimpijskich – 776 r. p.n.e.	– wie, jak przebiegały starożytne igrzyska olimpijskie; – wymienia starożytne dyscypliny olimpijskie; – wie, gdzie odbywały się igrzyska; – charakteryzuje grecki teatr, zna jego genezę; – zna twórców i myślicieli greckich, takich jak: Sofokles, Fidiasz, Archimedes, Sokrates, Platon, Arystoteles; – wie, jak wyglądał teatr grecki i jaką formę miały przedstawienia teatralne; – wymienia dziedziny wiedzy rozwijające się w antycznej Grecji	– umie porównać współczesne i starożytne igrzyska olimpijskie; – potrafi scharakteryzować różne formy oddawania czci bogom przez Greków i wskazać te, które przetrwały do dziś jako kulturalne dziedzictwo starożytnej Grecji; – wymienia dzieła Fidiasza, Myrona, Sofoklesa; – wyjaśnia genezę powstania teatru greckiego; – umie wskazać kolumny w porządku doryckim, jońskim i korynckim; – potrafi podać cechy charakterystyczne budowli greckich	– zna poglądy czołowych greckich filozofów; – potrafi omówić wpływ sztuki greckiej na współczesne kanony piękna i architektury	- porównuje społeczną rolę teatru w starożytnej Grecji i współcześnie - omawia ideę starożytnych i współczesnych igrzysk olimpijskich
14. Wojny w świecie	– wymienia najważniejsze	– wskazuje na mapie Persję,	– omawia przyczyny i skutki	– wyjaśnia, dlaczego	- określa wpływ

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>greckim</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Starożytna Persja.</p> <p>2. Wojny grecko-perskie:</p> <p>a) Maraton,</p> <p>b) Termopile,</p> <p>c) Salamina.</p> <p>3. Wojna peloponeska.</p>	<p>bitwy wojen persko-greckich i zna rezultaty tych bitew;</p> <p>– zna daty bitew: 490 r. p.n.e., 480 r. p.n.e.;</p> <p>– zna postacie Miltiadesa i Leonidas</p>	<p>Maraton, Termopile;</p> <p>– wyjaśnia genezę biegu maratońskiego;</p> <p>– omawia wynik wojny peloponeskiej</p>	<p>wojen persko-greckich;</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego doszło do wojny peloponeskiej, i zna jej skutki</p>	<p>Grekom udało się pokonać Persów;</p> <p>– uzasadnia, dlaczego potomni wystawili pomnik pod Termopil</p>	<p>wojen grecko-perskich na późniejsze dzieje starożytnej Grecji</p>
<p>15. Imperium Aleksandra Wielkiego. Świat hellenistyczny</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Macedonia za czasów Filipa II.</p> <p>2. Podboje Aleksandra Wielkiego.</p> <p>3. Imperium Aleksandra Wielkiego.</p> <p>4. Świat hellenistyczny.</p>	<p>– rozumie pojęcia i powiedzenia: filipika, „roziąć węzeł gordyjski”, kultura hellenistyczna;</p> <p>– wie, w jaki sposób Aleksander zbudował swoje imperium</p>	<p>– wskazuje na mapie Macedonię, Grecję, ziemie podbite przez Aleksandra Wielkiego;</p> <p>– zna datę bitwy pod Issos: 333 r. p.n.e.;</p> <p>– opisuje państwo stworzone przez Aleksandra Wielkiego;</p> <p>– podaje przykłady sztuki hellenistycznej</p>	<p>– omawia znaczenie reform Filipa II dla budowy potęgi Macedonii</p> <p>– wyjaśnia założenia polityki wewnętrznej Aleksandra i rozumie ich związek z planami budowy wielkiego imperium</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego imperium zbudowane przez Aleksandra rozpadło się po jego śmierci;</p> <p>– uzasadnia przydomek nadany Aleksandrowi przez potomnych;</p> <p>– wie, jak wyglądały dzieła sztuki epoki hellenistycznej, i potrafi je opisać</p>	<p>- dokonuje analizy upadku starożytnego świata Grecji i sukcesu Macedonii</p>
<p>16. Lekcja powtórzeniowa. Starożytna Grecja</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Położenie geograficzne Hellady.</p> <p>2. Wpływ warunków naturalnych na życie mieszkańców starożytnej Grecji.</p> <p>3. Wierzenia religijne i formy kultu.</p> <p>4. Osiągnięcia starożytnych Greków.</p> <p>5. Formy ustrojowe starożytnej Grecji.</p>	<p>– rozumie pojęcia: demokracja, oligarchia, igrzyska olimpijskie, politeizm;</p> <p>– wskazuje na mapie starożytną Grecję;</p> <p>– zna postacie: Leonidas, Aleksandra Wielkiego;</p> <p>– wie, kiedy: odbyły się pierwsze igrzyska olimpijskie, rozegrały się bitwy pod Maratonem i Termopilami;</p> <p>– wymienia greckich bogów</p>	<p>– podaje genezę i znaczenie powiedzeń: „mówić lakonicznie”, „z tarczą lub na tarczy”, „wychowanie spartańskie”;</p> <p>– wyjaśnia przyczyny sukcesów militarnych Sparty;</p> <p>– omawia zasady funkcjonowania demokracji ateńskiej, oligarchii spartańskiej, państwa Aleksandra Wielkiego;</p> <p>– rozumie pojęcia: teatr, mit, heros;</p> <p>– wskazuje genezę i cechy</p>	<p>– wymienia dzieła: Fidiasza, Sofoklesa, Myrona;</p> <p>– wyjaśnia przyczyny: wojen persko-greckich; wzrostu znaczenia Macedonii, zwycięstw Aleksandra Wielkiego;</p> <p>– charakteryzuje i ocenia formy ustrojowe: demokrację, oligarchię, monarchię;</p> <p>– wyjaśnia wpływ religii na funkcjonowanie państw greckich;</p> <p>– omawia skutki wychowania</p>	<p>– uzasadnia przydomek nadany Aleksandrowi Macedońskiemu;</p> <p>– omawia przyczyny napięć w państwie spartańskim;</p> <p>– wskazuje wpływ cywilizacji i sztuki starożytnej Grecji na współczesną cywilizację i sztukę;</p> <p>– porównuje demokrację starożytną ze współczesną</p> <p>– porównuje warunki naturalne różnych krajów starożytnych: wskazuje</p>	<p>- samodzielnie formułuje opinie i wnioski</p> <p>- rozwiązuje problemy w twórczy sposób</p> <p>- wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		teatru greckiego, igrzysk olimpijskich; – podaje, kto był zwycięzcą wojen persko-greckich; – wie, kim byli: Sofokles, Fidiasz, Archimedes, Sokrates, Platon, Arystoteles, Perykles, Homer; – podaje przykłady osiągnięć sztuki greckiej, w tym dzieł hellenistycznych; – omawia wpływ warunków naturalnych na życie mieszkańców Hellady; – wskazuje sposoby czczenia bóstw przez Greków; – zna datę bitwy pod Issos	spartańskiego dla funkcjonowania państwa	podobieństwa i różnice oraz ich wpływ na funkcjonowanie państw	
Sprawdzian 2.					
17. Początki Rzymu. Republika i jej instytucje Zagadnienia 1. Legendarne początki Rzymu. 2. Etruskowie. 3. Od królestwa do Republiki. 4. Republikańskie urzędy i ich funkcjonowanie.	– wskazuje na mapie miasto Rzym; – wie, w którym wieku powstało państwo rzymskie; – rozumie pojęcia: republika, senat, konsul; – podaje imię legendarnego założyciela Rzymu;	– wymienia najważniejszych rzymskich urzędników; – omawia zadania rzymskich urzędników i przedstawia tryb ich wybierania; – wyjaśnia, kim byli Etruskowie; – zna rok założenia Rzymu: 753 r. p.n.e.; – wyjaśnia, kim byli plebejusze i patrycjusze	– wymienia w kolejności chronologicznej formy ustrojowe państwa rzymskiego; – wyjaśnia, jak funkcjonowała republika; – omawia okoliczności konfliktu patrycjuszy i plebejuszy	– porównuje funkcjonowanie współczesnych republik i starożytnej rzymskiej republiki; – wyjaśnia przyczyny upadku królestwa i powstania republiki; – dostrzega wady i zalety ustroju Republiki Rzymskiej	- porównuje wpływ warunków naturalnych na kierunki rozwoju cywilizacji rzymskiej i greckiej - analizuje istotę republiki rzymskiej jako formy państwa
18. Od miasta-państwa do	– rozumie pojęcia: legion,	– wskazuje na mapie obszar	– wyjaśnia rolę	– omawia przyczyny i skutki	

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
imperium Zagadnienia 1. Podbój Italii. 2. Wojny punickie. 3. Imperium rzymskie. 4. Legiony i legioniści.	prowincja, namiestnik, imperium, romanizacja, wojna punicka; – wie, kim był Hannibal; – wie, kiedy Rzym podbił Italię oraz kiedy toczyły się wojny punickie	podbity przez Republikę Rzymską; – wie, jakie znaczenie dla podbitych terenów miała romanizacja	sprzymierzeńców w prowadzeniu podbojów przez Rzym; – wie, kim był Scypio; – wyjaśnia, dlaczego doszło do wojen punickich; – wyjaśnia skutki wojen punickich	podbojów rzymskich; – wyjaśnia, dlaczego Rzymianom udało się ostatecznie pokonać Kartagińczyków; – wyjaśnia, dlaczego armia rzymska mogła z powodzeniem prowadzić podboje	- dokonuje analizy porównawczej taktyki walki Rzymian, Greków i Macedończyków
19. Upadek Republiki i powstanie Cesarstwa Zagadnienia 1. Kryzys ustroju republikańskiego. 2. Powstania niewolników. 3. Wojny domowe. 4. Ustanowienie Cesarstwa. 5. Cesarz Oktawian August.	– rozumie pojęcia: latyfundiów, niewolnik, gladiator, proletariat, cesarstwo; – wie, kim był Spartakus	– zna datę największego powstania niewolników w państwie rzymskim: 73–71 p.n.e.; – zna postacie Gajusza Juliusza Cezara i Oktawiana Augusta; – zna datę upadku Republiki: 30 r. p.n.e. – rozumie pojęcia: cesarz, pryncypat; – wymienia pierwszego cesarza (cesarza); – wyjaśnia różnice między ustrojem republiki i pryncypatu;	– wyjaśnia, dlaczego w Rzymie wybuchły powstania niewolników; – wyjaśnia, dlaczego powstanie Spartakusa zakończyło się klęską; – podaje przyczyny upadku Republiki	– wskazuje skutki wprowadzenia armii zawodowej w Rzymie; – wyjaśnia genezę i znaczenie powiedzeń: „Kości zostały rzucone”, „I Ty, Brutusie, przeciw mnie?”; – podaje autora <i>O wojnie galijskiej</i>	- dokonuje analizy porównawczej ustroju republiki rzymskiej sprzed i w trakcie dyktatury Gajusza Juliusza Cezara
20. Rozkwit Cesarstwa Rzymskiego. Rzymska cywilizacja Zagadnienia 1. Obszar Cesarstwa Rzymskiego. 2. Pokój rzymski. 3. Romanizacja prowincji.	– rozumie pojęcia: limes, Pax Romana, romanizacja, bazylika, amfiteatr, termy, akwedukt, urbanizacja, romanizacja; – wskazuje na mapie obszar Cesarstwa Rzymskiego;	– opisuje, jak chroniono granice imperium; – wyjaśnia, dlaczego Rzymianie budowali drogi; – omawia znaczenie dróg w prowadzeniu podbojów przez Rzym; – podaje przykłady rzymskiego budownictwa; – wie, czym była urbanizacja	– rozumie wpływ pokoju rzymskiego na sytuację w Cesarstwie; – wyjaśnia znaczenie limesu dla funkcjonowania państwa; – rozumie znaczenie sieci dróg dla utrzymania rzymskiego panowania na rozległych obszarach	– wyjaśnia znaczenie procesu urbanizacji w państwie rzymskim; – omawia skutki romanizacji; – wskazuje wpływy cywilizacji rzymskiej we współczesnym świecie	- ocenia politykę cesarstwa w okresie <i>pax romana</i>
21. Kultura starożytnego	– rozumie pojęcia: kodeks,	– wymienia najważniejszych	– rozumie, dlaczego	– porównuje osiągnięcia	- ocenia wkład

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Rzymu Zagadnienia 1. Edukacja w starożytnym Rzymie. 2. Prawo rzymskie. 3. Sztuka starożytnego Rzymu.	kodyfikacja; – wymienia najwspanialsze budowle rzymskie: Koloseum, Panteon	przedstawicieli rzymskiej literatury; – wymienia dziedziny, w których kultura grecka wpłynęła na rzymską; – omawia rzymski wzorzec edukacji; – opisuje wygląd akweduktu, term, amfiteatru	Rzymianie przejmowali greckie wierzenia, literaturę i filozofię; – wyjaśnia, dlaczego Rzymianie wznosili różne budowle publiczne; – rozpoznaje na fotografiach typowe rzeźby rzymskie	Rzymian i Greków; – wskazuje wpływ rzymskie we współczesnym prawodawstwie	Rzymian w rozwój kultury i jej wpływ na współczesną cywilizację
22. Chrześcijaństwo w świecie rzymskim Zagadnienia 1. Palestyna w czasach Jezusa. 2. Życie i nauczanie Jezusa z Nazaretu. 3. Początki Kościoła. 4. Prześladowania chrześcijan.	– rozumie pojęcia: apostoł, <i>Nowy Testament</i> , podróż misyjna; – wskazuje na mapie krainę, w której narodził się Jezus; – zna nauczanie Jezusa Chrystusa i okoliczności powstania <i>Nowego Testamentu</i> ; – wie, kim był św. Paweł; – opowiada o prześladowaniach chrześcijan	– wie, w jakich okolicznościach odbywały się podróże misyjne apostołów; – rozumie, dlaczego Rzymianie odnosili się do chrześcijan z nieufnością, a następnie zaczęli ich prześladować; – zna strukturę Kościoła w czasach wczesnochrześcijańskich; – wie, kto i kiedy zakończył prześladowania chrześcijan	– rozumie okoliczności rozwoju chrześcijaństwa w świecie rzymskim; – wskazuje na mapie trasę podróży misyjnych św. Pawła; – wie, jak doszło do zakończenia prześladowań chrześcijan	– wyjaśnia, w jaki sposób chrześcijaństwo zmieniło świat antyczny; – rozumie przyczyny i skutki prześladowań chrześcijan	- ocenia rolę chrześcijaństwa w Cesarstwie Rzymskim
23. Upadek Cesarstwa na Zachodzie Zagadnienia 1. Sytuacja polityczno-społeczna na zachodnich obszarach Cesarstwa. 2. Reformy Dioklecjana. 3. Wędrowki ludów i najazdy barbarzyńców na imperium rzymskie. 4. Upadek Cesarstwa na Zachodzie.	– omawia reformy Dioklecjana; – wskazuje, skąd barbarzyńcy przybywali na obszary Cesarstwa; – wie, co się wydarzyło w 476 r.	– omawia sytuację Cesarstwa Zachodniego przed upadkiem; – wymienia przyczyny upadku Cesarstwa na Zachodzie; – opowiada o okolicznościach upadku Cesarstwa Zachodniego; – zna postacie: Odoakra, Dioklecjana	– wyjaśnia znaczenie reform Dioklecjana dla funkcjonowania państwa; – podaje argumenty za przyjęciem 476 r. jako cezury pomiędzy starożytnością a średniowieczem; – rozumie genezę i znaczenie słów: wandal, barbarzyńca	– zna mechanizm dokonywania zmian na tronie cesarskim oraz jego przyczyny i skutki; – rozumie, dlaczego Cesarstwo Rzymskie zostało podzielone na dwie części; – rozumie przyczyny upadku Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie; – potrafi ocenić wpływ czynników zewnętrznych	- dokonuje oceny wpływu wewnętrznych i zewnętrznych przyczyn upadku cesarstwa

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
				i wewnętrznych na upadek Cesarstwa Zachodniego	
24. Lekcja powtórzeniowa. Starożytny Rzym Zagadnienia 1. Przemiany ustrojowe w państwie rzymskim. 2. Rzym podbija świat. 3. Osiągnięcia cywilizacji rzymskiej.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: republika, legion, konsul, apostoł, <i>Nowy Testament</i>, romanizacja, akwedukt, termy, imperium, cesarstwo, cesarz, chrześcijaństwo; – zna postacie: Jezusa Chrystusa, Cezara, Spartakusa, Hannibala; – wie, co wydarzyło się w 476 r.; – wskazuje na mapie miasto Rzym i przybliżony zasięg państwa rzymskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rzymskich urzędników i omawia ich kompetencje – rozumie pojęcia: patrycjusze, plebejusze, barbarzyńca; – zna postacie: Dioklecjana, św. Piotra, św. Pawła, Oktawiana Augusta; – opisuje republikę i cesarstwo jako formy ustrojowe; – wymienia rzymskie osiągnięcia cywilizacyjne; – podaje przyczyny prześladowań chrześcijan; – wyjaśnia, dlaczego upadło Cesarstwo Rzymskie na Zachodzie; – omawia znaczenie wojen i podbojów dla funkcjonowania państwa rzymskiego; – wie, kiedy: trwało powstanie Spartakusa, nastąpił podział Cesarstwa na Wschodnio- i Zachodniorzymskie 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia etapy rozwoju chrześcijaństwa i potrafi je scharakteryzować – opisuje przyczyny i skutki: powstań niewolników, upadku Republiki, kryzysu w Cesarstwie – opisuje różnice między ustrojami republiki i cesarstwa 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zalety i wady republiki i cesarstwa jako form ustrojowych; – wskazuje wpływ osiągnięć rzymskich na współczesne prawo i budownictwo; – opisuje znaczenie procesu romanizacji dla terenów podbitych przez Rzym 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie formułuje opinie i wnioski - rozwiązuje problemy w twórczy sposób - wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
Sprawdzian 3.		Okres II			
25. Barbarzyńcy, biskupi i opaci Zagadnienia 1. Królestwa barbarzyńskie.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że na gruzach Cesarstwa Zachodniego powstawały państwa plemienne; – wyjaśnia rolę biskupów i 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia działalność zakonu benedyktynów; – porównuje działalność zakonów we wczesnym średniowieczu i 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, jaka była rola Kościoła w zachowaniu dziedzictwa starożytności; – wie, jakie znaczenie miała działalność zakonów w 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, dlaczego po upadku Cesarstwa Zachodniego zaczęły powstawać państwa plemienne; – dostrzega zmianę roli 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie formułuje opinie i wnioski - rozwiązuje

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2. Rola instytucji Kościoła w polityce, życiu społecznym i przemianach kultury. 3. Zakon benedyktyński i jego działalność.	papieża w Europie Zachodniej w pierwszych wiekach średniowiecza; – rozumie pojęcia: chrystianizacja, klasztor, zakon, mnich; – zna postać św. Benedykta	współcześnie	Europie Zachodniej w pierwszych wiekach średniowiecza	Kościół po upadku Cesarstwa Zachodniego	problemy w twórczy sposób - wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
26. W Bizancjum Zagadnienia 1. Sytuacja Cesarstwa Wschodniego (Bizancjum) po upadku Cesarstwa na Zachodzie. 2. Najazdy Słowian, Germanów i Arabów na obszary Cesarstwa Wschodniego. 3. Kultura i sztuka Bizancjum. 4. Podział Kościoła.	– wskazuje na mapie Bizancjum i Konstantynopol; – rozumie pojęcia: ikona, Bizancjum, Kodeks Justyniana, prawosławie, podział Kościoła, herezja – wie, co się wydarzyło w 1054 r.	– opowiada o sytuacji gospodarczej i politycznej w Cesarstwie Wschodnim; – wskazuje zabytki charakterystyczne dla kultury Bizancjum; – wymienia cechy Kościoła wschodniego	– rozumie znaczenie Bizancjum dla przetrwania kultury starożytnej; – zna przyczyny trwania Cesarstwa Wschodniego po upadku Cesarstwa Zachodniego; – rozumie, dlaczego doszło do podziału Kościoła;	– wskazuje różnice pomiędzy Kościołami prawosławnym i katolickim; – wie, jak układały się relacje pomiędzy cesarzem a Kościołem wschodnim; – rozumie skutki podziału Kościoła dla dziejów chrześcijaństwa	- wskazuje różnice między Kościołem wschodnim a zachodnim
27. Mahomet i powstanie cywilizacji islamu Zagadnienia 1. Arabia w czasach Mahometa. 2. Narodziny islamu. 3. Pięć filarów islamu. 4. Podboje Arabów. 5. Arabskie imperium. 6. Osiągnięcia cywilizacji islamu.	– rozumie pojęcia: arabeska, islam, <i>Koran</i> , haracz; – wie, kim był Mahomet, i opowiada o jego działalności; – wie, kiedy powstał islam; – zna podstawowe zasady islamu; – wskazuje na mapie ziemie podbite przez Arabów;	– omawia warunki naturalne na Półwyspie Arabskim i życie beduinów; – wyjaśnia, dlaczego Arabowie toczyli „świętą wojnę”; – wie, w jaki sposób Arabowie władali podbitymi ziemiami; – zna osiągnięcia cywilizacji arabskiej	– rozumie, dlaczego Arabowie prowadzili podboje; – wymienia zabytki typowe dla architektury arabskiej i podaje ich cechy; – porównuje islam z innymi religiami	– rozumie, jakie znaczenie dla funkcjonowania państwa ma sposób sprawowania władzy na terenach podbitych	-charakteryzuje związki między islamem, chrześcijaństwem i judaizmem
28. Państwo Franków – wzór średniowiecznej monarchii	– rozumie pojęcia: renesans karoliński, majordomus, Państwo Kościelne, minuskula;	– wyjaśnia, jak działał aparat państwowy w monarchii Karola Wielkiego – wymienia przejawy	– podaje przyczyny objęcia tronu przez Karolingów; – opisuje, jak Karol Wielki budował swoje imperium;	– omawia okoliczności powstania Państwa Kościelnego; – wyjaśnia znaczenie	- omawia związek między rozwojem

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Zagadnienia 1. Podbój Galii przez Franków. 2. Królestwo Franków państwem patrymonialnym. 3. Karolingowie i Państwo Kościelne. 4. Powstanie imperium Karola Wielkiego. 5. Renesans karoliński. 6. Wskrzeszenie cesarstwa na Zachodzie. 7. Traktat w Verdun i rozpad cesarstwa karolińskiego.	<ul style="list-style-type: none"> – zna postacie: Chlodwiga, Karola Młota, Pepina Krótkiego, Karola Wielkiego; – wskazuje na mapie państwo Franków i Państwo Kościelne; – wie, co wydarzyło się w roku: 496, 800, 843 	<ul style="list-style-type: none"> renesansu karolińskiego; – rozumie znaczenie przyjęcia tytułu cesarza przez Karola; – omawia postanowienia traktatu w Verdun 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, jakie znaczenie miało przywrócenie cesarstwa na Zachodzie; – wyjaśnia, dlaczego nie udało się utrzymać jedności cesarstwa karolińskiego; – omawia różnice między starożytnym Cesarstwem Rzymskim a cesarstwem Karola Wielkiego 	<ul style="list-style-type: none"> renesansu karolińskiego dla rozwoju kultury europejskiej; – uzasadnia znaczenie traktatu w Verdun w procesie powstawania państw w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> kultury i nauki a utrzymaniem silnego państwa - ocenia znaczenie traktatu w Verdun dla dalszych losów politycznych Europy
29. Seniorzy i wasale Zagadnienia 1. Rozdrobnienie feudalne. 2. Seniorzy i wasale. 3. Francja państwem feudalnym. 4. Powstanie Rzeszy niemieckiej. 5. Cesarstwo Ottonów. 6. Podboje wikingów.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: wasal, senior, feudalizm, rozdrobnienie feudalne, inwestytura, lenno, feudum, Rzesza niemiecka; – opisuje zależności lenne; – wie, kim był Wilhelm Zdobywca; – wie, co wydarzyło się w 1066 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje system zależności feudalnych; – opisuje ceremoniał nadania lenna; – opowiada o rozdrobnieniu feudalnym we Francji; – podaje okoliczności i czas powstania państwa niemieckiego; – wymienia działania podejmowane przez Ottona III; – wskazuje na mapie trasy najazdów Normanów; – opowiada o celach i przebiegu najazdów Normanów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia genezę rozdrobnienia feudalnego; – omawia wpływ feudalizmu na władzę królewską; – na przykładzie Francji przedstawia skutki rozbitcia feudalnego; – rozumie znaczenie podbicia Anglii przez Wilhelma Zdobywcę 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wady i zalety ustroju feudalnego z punktu widzenia seniora i wasala; – zna przyczyny i skutki najazdów wikingów 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia mechanizmy powstania i funkcjonowania systemu feudalnego
30. Przybycie Słowian i ich pierwsze państwa	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: głągolica, cyrylica, wiec, szlak bursztynowy, kultura 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia pierwsze państwa słowiańskie; – opowiada o misyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie wykopalisk archeologicznych dla 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje okoliczności powstawania państw w Europie Zachodniej i 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje warunki tworzenia się i

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Zagadnienia 1. Ziemie polskie w starożytności. 2. Szlak bursztynowy. 3. Początki Słowiańszczyzny. 4. Powstanie pierwszych państw słowiańskich. 5. Apostołowie Słowian.	materialna; – wie, czym handlowano na szlaku bursztynowym; – opowiada o osiedleniu się Słowian na obszarach europejskich; – na podstawie tekstu źródłowego opowiada o zwyczajach Słowian	działalności Cyryla i Metodego	poznawania najdawniejszych dziejów ziem polskich; – wyjaśnia znaczenie szlaku bursztynowego dla rozwoju handlu w Europie	Wschodniej; – uzasadnia rolę głągolicy w procesie chrystianizacji Słowian; – omawia znaczenie chrystianizacji w procesie przemian sposobu życia Słowian- porównuje warunki tworzenia się i rozwoju pierwszych państw słowiańskich	rozwoju pierwszych państw słowiańskich
31. Początki państwa polskiego Zagadnienia 1. Osadnictwo i gospodarka w czasach plemiennych. 2. Plemiona polskie. 3. Państwo Mieszka I. 4. Chrzest Polski.	– wymienia plemiona zamieszkujące ziemie polskie; – wie, co wydarzyło się w roku: 966, 972; – wie, kim byli: Mieszko I, Dobrawa, Jordan – opowiada o przyjęciu chrztu przez Mieszka I; – rozumie pojęcia: plemię, danina, biskupstwo misyjne	– wskazuje na mapie ziemie podbite przez Mieszka I; – przedstawia osadnictwo i gospodarkę ziem polskich w czasach plemiennych; – opowiada o funkcjonowaniu i organizacji państwa Mieszka I	– wyjaśnia przyczyny powodzenia podbojów Mieszka I; – wskazuje przyczyny i skutki chrztu Polski; – wyjaśnia, dlaczego za Mieszka I zmieniały się stosunki polsko-niemieckie	– dostrzega przełomowe znaczenie chrztu dla rozwoju państwa polskiego	- ocenia kierunki rozwoju państwa polskiego u progu jego istnienia
32. Polska pod panowaniem Bolesława Chrobrego Zagadnienia 1. Bolesław Chrobry i biskup Wojciech. 2. Zjazd gnieźnieński. 3. Plany Ottona III w stosunku do Polski. 4. Wojny Bolesława Chrobrego. 5. Koronacja Bolesława Chrobrego – Królestwo	– wskazuje na mapie państwo Bolesława Chrobrego; – wie, kim byli: Bolesław Chrobry, św. Wojciech, Otto III; – pamięta, co wydarzyło się w roku: 997, 1000, 1018, 1025; – opowiada o okolicznościach śmierci biskupa Wojciecha; – wie, z kim toczył wojny Bolesław Chrobry, i zna ich skutki	– uzasadnia znaczenie koronacji władcy dla państwa; – wyjaśnia znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego dla przyszłości Polski; – przedstawia stanowisko Ottona III wobec Polski	– ocenia panowanie Bolesława Chrobrego; – podaje przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego; – wyjaśnia przyczyny i skutki wojen toczonych przez Bolesława Chrobrego; – uzasadnia przydomek nadany Bolesławowi przez potomnych; – uzasadnia znaczenie koronacji Bolesława dla	– wyjaśnia zmienną postawę Niemiec wobec Polski za panowania Bolesława Chrobrego; – dostrzega znaczenie utworzenia arcybiskupstwa w Gnieźnie; – charakteryzuje politykę międzynarodową Bolesława	- ocenia skutki polityki wewnętrznej i zagranicznej Bolesława dla państwa polskiego

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Polskie.			pozycji Polski w Europie		
33. Zmienne losy monarchii pierwszych Piastów Zagadnienia 1. Upadek państwa piastowskiego. 2. Książę Kazimierz Odnowiciel. 3. Panowanie Bolesława Śmiałego. 4. Konflikt Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem. 5. Rządy Władysława Hermana.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: sukcesja, palatyn; – wymienia kolejnych władców Polski z dynastii Piastów; – wie co wydarzyło się w roku: 1031, 1039, 1076, 1079; – wie, kto najeżdżał na polskie ziemie; – opowiada o rządach Kazimierza Odnowiciela; – zna postać Władysława Hermana; – opowiada o rządach Władysława Hermana 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o konflikcie pomiędzy Bezprymem a Mieszkiem II i skutkach tego sporu; – omawia sytuację Polski w czasie kryzysu po śmierci Mieszka II; – opisuje przebieg konfliktu pomiędzy królem Bolesławem Śmiałym a biskupem Stanisławem 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia skutki kryzysu po śmierci Mieszka II; – uzasadnia, dlaczego potomni nadali Kazimierzowi przydomek „Odnowiciel”; – wyjaśnia okoliczności najazdu Czechów na Polskę; – ocenia rządy Kazimierza Odnowiciela, Bolesława Śmiałego, Władysława Hermana 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny kryzysu monarchii w czasach wczesnopiastowskich; – przedstawia okoliczności konfliktu króla Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem; – porównuje rządy twórców państwa polskiego z rządami ich następców 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje problemy w interpretacji dziejów panowania pierwszych Piastów
34. Państwo i społeczeństwo w czasach wczesnopiastowskich Zagadnienia 1. Kształtowanie się ponadplemiennej monarchii. 2. Ustrój prawa książęcego i jego przemiany. 3. Organizacja państwa–system grodowy.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: monarchia patrymonialna, danina, regalia, prawo książęce, rycerstwo, duchowieństwo, gród, podgrodzie; – wymienia daniny, jakie na rzecz państwa musieli uiszczać mieszkańcy 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia pozycję księcia w państwie, rozumie zakres władzy książęcej; – wyjaśnia znaczenie systemu podatkowego dla działalności władzy 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia znaczenie systemu grodowego dla zapewnienia sprawnego funkcjonowania państwa; – uzasadnia znaczenie danin dla funkcjonowania państwa 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje zmiany społeczne, które zaszły w Polsce pierwszych Piastów i łączy je z panowaniem właściwych władców; 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega mechanizmy funkcjonowania władzy w państwie wczesnopiastowskim i je opisuje
35. Spór cesarstwa z papieżem o inwestyturę Zagadnienia 1. Ciemne wieki w dziejach	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia i powiedzenia: konkordat, „pójść do Canossy”, reforma gregoriańska, celibat, konkordat, konklawe; 	<ul style="list-style-type: none"> – pamięta datę konkordatu wormackiego: 1122 r.; – opowiada o przebiegu konfliktu między cesarzem i papieżem; – wyjaśnia, na czym polegał 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny konfliktu pomiędzy papieżem i cesarzem; – uzasadnia, dlaczego ani papież, ani cesarz nie chcieli się wyrzec wpływu 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia znaczenie reform kluniackich dla poprawy sytuacji w Kościele; – wskazuje skutki sporu pomiędzy papieżem a 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje i ocenia źródła konfliktów w Kościele w okresie wczesnego

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Kościoła. 2. Cluny – źródło odnowy Kościoła. 3. Reforma gregoriańska. 4. Grzegorz VII i Henryk IV – spór o inwestyturę. 5. Konkordat wormacki.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim byli Grzegorz VII i Henryk IV; – omawia przebieg konfliktu pomiędzy cesarzem i papieżem 	kompromis zawarty pomiędzy cesarzem a papieżem	na obsadę stanowisk kościelnych	cesarzem	średniowiecza
36. Lekcja powtórzeniowa. Wczesne średniowiecze Zagadnienia 1. System lenny. 2. Kształtowanie się państw we wczesnośredniowiecznej Europie. 3. Państwo Piastów we wczesnośredniowiecznej Europie.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: zakon, opat, regalia, szlak bursztynowy, wasal, senior, lenno, renesans karoliński, <i>Koran</i>, islam, konkordat, reforma gregoriańska; – wie, kim byli: Mahomet, Karol Wielki; – wymienia władców z dynastii Piastów, krótko opisuje ich rządy; – wymienia plemiona zamieszkujące ziemie polskie; – zna daty: chrztu Polski, zjazdu gnieźnieńskiego, koronacji Bolesława Chrobrego, śmierci biskupa Wojciecha, najazdu czeskiego na ziemie polskie, koronacji Bolesława Śmiałego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie: feudalizm; – opisuje sposób funkcjonowania monarchii patrymonialnej; – wymienia postanowienia zjazdu gnieźnieńskiego; – wymienia przyczyny chrztu Polski; – charakteryzuje państwo Karola Wielkiego; – opisuje główne zasady islamu; – opisuje przebieg kryzysu w Polsce pierwszych Piastów – opowiada o działalności wczesnośredniowiecznych zakonów; – opowiada o wojnach polsko-niemieckich za panowania pierwszych Piastów 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje porządek feudalny jego funkcjonowanie; – przedstawia przyczyny i skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I; – przedstawia sytuację gospodarczą Polski za panowania pierwszych Piastów; – opowiada o zmianach, jakie zaszły w społeczeństwie polskim za rządów pierwszych Piastów; – wyjaśnia przydomki nadane pierwszym władcom piastowskim przez potomnych 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega zmienny charakter stosunków polsko-niemieckich we wczesnym średniowieczu i potrafi wyjaśnić przyczyny tej zmienności; – przedstawia znaczenie zakonów dla rozwoju kultury europejskiej we wczesnym średniowieczu; – dostrzega i opisuje zmiany, jakie nastąpiły w społeczeństwie w okresie feudalizmu; – przedstawia politykę pierwszych władców Polski piastowskiej i potrafi ją uzasadnić; – przedstawia konsekwencje reformy gregoriańskiej 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie formułuje opinie i wnioski - rozwiązuje problemy w twórczy sposób - wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
Sprawdzian 4.					
37. Wyprawy krzyżowe Zagadnienia 1. Chrześcijańscy pielgrzymi i muzułmańscy Seldżuci. 2. Papież wzywa do wyprawy krzyżowej.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: Seldżuci, synod, krucjata, Ziemia Święta, zakony rycerskie, Królestwo Jerozolimskie; – wymienia zakony powstałe w Ziemi Świętej; – zna zadania rycerzy 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co wydarzyło się w roku: 1095, 1096, 1291; – opisuje przebieg krucjat; – omawia położenie pielgrzymów chrześcijańskich pod panowaniem Seldżuków; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny ruchu krucjatowego; – omawia znaczenie krucjat dla sytuacji Kościoła; – omawia znaczenie wypraw krzyżowych dla sytuacji rycerstwa; 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje skutki wypraw krzyżowych 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje udział książąt piastowskich w wyprawach

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
3. Osiem krucjat. 4. Klęska krzyżowców. 5. Bilans krucjat.	zakonnych	– wskazuje na mapie ziemie zajęte przez krzyżowców oraz trasę ich przemarszu; – wie, dlaczego Europejczycy brali udział w krucjatach	– porównuje działalność zakonów rycerskich i innych zakonów		
38. Barwny świat średniowiecznego rycerstwa Zagadnienia 1. Uzbrojenie rycerza. 2. Rycerstwo jako grupa społeczna. 3. Kultura rycerska.	– rozumie pojęcia: rycerz, giermek, zbroja, pasowanie na rycerza, turniej; – wymienia uzbrojenie rycerza	– zna obowiązki rycerza; – opowiada o powinność ciach giermka; – wie, dlaczego rycerza nazywamy w przenośni „żywym pociskiem”	– opisuje ceremonię pasowania na rycerza; – opisuje kulturę rycerską	– wie, jakie utwory literackie głosiły wzorzec idealnego rycerza; – wie, dlaczego rycerze należeli do elity społecznej;	– umie opisać przemiany w uzbrojeniu średniowiecznych rycerzy
39. Imperium mongolskie Zagadnienia 1. Podboje Czyngis-chana. 2. Podbój Rusi. 3. Inwazja na Węgry i Polskę. 4. Złota Orda i jej losy.	– wie, kim był Czyngis-chan; – wskazuje na mapie tereny podbite przez Czyngis-chana; – wie, kiedy nastąpiła inwazja mongolska na Polskę i Węgry; – zna datę i rezultat bitwy pod Legnicą	– opisuje podboje Mongołów; – opisuje działalność Złotej Ordy	– wyjaśnia, dlaczego Mongołowie podbili olbrzymie tereny; – podaje przyczyny klęski Polaków pod Legnicą	– porównuje taktykę walki Mongołów i rycerstwa europejskiego	- wyjaśnia skutki najazdów tatarskich na państwa europejskie
40. Gospodarka i społeczeństwo w średniowiecznej Europie Zagadnienia 1. Życie gospodarcze po upadku Cesarstwa Zachodniorzymskiego. 2. Włość senioralna. 3. Postęp w rolnictwie. 4. Rozwój miast. 5. „Czarna śmierć” i	– rozumie pojęcia: pańszczyzna, renta feudalna, stan, poddaństwo, trójpolówka, cech, gospodarka towarowo-pieniężna, „czarna śmierć”, mroczne wieki; – wymienia stany tworzące średniowieczne społeczeństwo; – opisuje średniowieczne stany; – wymienia wynalazki, które	– opisuje zastój gospodarczy we wczesnym średniowieczu; – charakteryzuje włości seniora; – wyjaśnia, warunki rozwijania się miast w średniowieczu	– wskazuje zmiany zachodzące w rolnictwie w okresie średniowiecza; – wyjaśnia wpływ zmian zachodzących w rolnictwie na życie codzienne ludzi w średniowieczu	– porównuje społeczeństwo średniowieczne ze społeczeństwem starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu; – dostrzega i omawia związki między rozpowszechnianiem się nowych narzędzi a sytuacją gospodarczą w średniowiecznej Europie	- omawia przemiany gospodarcze na ziemiach polskich – rozwój osadnictwa i rzemiosła,

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
konsekwencje epidemii.	przyczyniły się do rozwoju średniowiecznego rolnictwa; – omawia przebieg i konsekwencje „czarnej śmierci”				
41. Kościół i kultura w średniowiecznej Europie Zagadnienia 1. Kultura kościelna i ludowa. 2. Scholastyka i narodziny uniwersytetów. 3. Franciszkanie i dominikanie. 4. Świątynie romańskie i gotyckie.	– rozumie pojęcia: scholastyka, gotyk, styl romański, witraż, teologia, żywoty świętych, uniwersytet, dominikanie, franciszkanie, uniwersalizm, koncyliaryzm, niewola awiniońska papieża; – charakteryzuje kultury rycerską, kościelną i ludową; – opowiada, czym zajmowano się na średniowiecznym uniwersytecie	– zna postać św. Tomasza z Akwinu; – rozróżnia budowle w stylu romańskim i gotyckim; – wymienia osiągnięcia cywilizacyjne średniowiecza; – wyjaśnia rolę zakonów	– charakteryzuje i wskazuje budowle romańskie i gotyckie; – omawia znaczenie uniwersytetów dla kultury średniowiecznej Europy; – wyjaśnia przyczyny uniwersalizmu kultury w średniowiecznej Europie;	– dostrzega rolę Kościoła i chrześcijaństwa w życiu ludzi okresu średniowiecza; – omawia przykłady jedności kultury europejskiej w średniowieczu	– wskazuje przejawy kryzysu w Kościele w XV w.
42. Monarchie stanowe Zagadnienia 1. Narodziny reprezentacji stanowych. 2. Ustrój monarchii stanowej na przykładzie Anglii. 3. Monarchie stanowe w Europie.	– rozumie pojęcia: parlament, monarchia stanowa, Stany Generalne, stan, przywilej, Wielka Karta Swobód, Izba Gmin, Izba Lordów; – wymienia stany społeczne i krótko je opisuje	– podaje, czym różniły się między sobą stany społeczne; – przytacza hasło, pod jakim powstawała polska monarchia stanowa;	– wyjaśnia, czym charakteryzowało się funkcjonowanie parlamentu angielskiego; – uzasadnia, że korzeni współczesnego angielskiego parlamentu należy szukać w średniowieczu	– podaje, czym była i jaką rolę odegrała w historii Anglii Wielka Karta Swobód; – omawia mechanizmy powstania monarchii stanowej	– rozumie, że korzeni współczesnych form ustrojowych należy szukać nie tylko w starożytności, ale też w średniowieczu, i potrafi wskazać przykłady
43. Polska w okresie rozbitcia dzielnicowego	– rozumie znaczenie pojęć: Krzyżacy, seniorat,	– opowiada o przebiegu wojny Bolesława Krzywoustego z	– podaje przyczyny konfliktu pomiędzy Bolesławem	– wyjaśnia, dlaczego cesarz udzielił Zbigniewowi	- porównuje rozbitcie

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Zagadnienia 1. Wojny Bolesława Krzywoustego. 2. Testament Bolesława Krzywoustego. 3. Rozbicie dzielnicowe. 4. Wzrost zagrożenia zewnętrznego – Brandenburgia i Tatarzy. 5. Państwo krzyżackie nad Bałtykiem. 6. Kolonizacja na prawie niemieckim.	testament Bolesława Krzywoustego, kolonizacja, zasadzka; – wie, co wydarzyło się w roku: 1109, 1138, 1226; – podaje zasady testamentu Bolesława Krzywoustego; – wyjaśnia, w jaki sposób została złamana zasada senioratu; – wie, kto, kiedy i dlaczego sprowadził na ziemie polskie Krzyżaków	cesarzem Henrykiem V; – wskazuje na mapie ziem przyłączone do Polski przez Bolesława Krzywoustego; – wskazuje na mapie dzielnice powstałe na mocy testamentu Bolesława Krzywoustego; – wymienia ziemie, które Polska utraciła w okresie rozbicia dzielnicowego, i wskazuje je na mapie	Krzywoustym a Zbigniewem; – wyjaśnia przyczyny wprowadzenia zasady senioratu w Polsce; – omawia okoliczności złamania zasady senioratu; – wskazuje przyczyny sprowadzenia Krzyżaków na ziemie polskie	pomocy przeciw Bolesławowi Krzywoustemu; – wymienia konsekwencje rozbicia dzielnicowego; – wskazuje przyczyny utraty przez Polskę kolejnych ziem; – podaje przyczyny i skutki kolonizacji prowadzonej przez książąt dzielnicowych	dzielnicowe z procesem rozdrobnienia feudalnego w Europie
44. Zjednoczone Królestwo Polskie Zagadnienia 1. Dążenia zjednoczeniowe. 2. Koronacje Przemysła II i Wacława II. 3. Władysław Łokietek królem Polski. 4. Zagarnięcie Pomorza Gdańskiego przez Krzyżaków. 5. Zbrojne i pokojowe próby odzyskania utraconych ziem.	– wie, kim byli: Jakub Świnka, Przemysł II, Wacław II, Władysław Łokietek; – omawia skutki wojen prowadzonych przez Polskę z Krzyżakami za panowania Łokietka; – wie, co wydarzyło się w roku: 1295, 1308, 1320, 1331	– podaje okoliczności utraty Pomorza Gdańskiego przez Polskę; – wymienia zwolenników zjednoczenia Polski; – wskazuje na mapie ziem, którymi władał Władysław Łokietek; – opowiada, jakie działania podjął Przemysł II, aby uzyskać koronę	– podaje przyczyny dążeń zjednoczeniowych; – wskazuje trudności, jakie napotykali książęta dążący do zjednoczenia ziem polskich; – rozumie rolę Kościoła w procesie jednoczeni polskich ziem, podaje przykłady; – wie, dlaczego Polska utraciła Pomorze Gdańskie, rozumie konsekwencje tego wydarzenia	– podsumowuje panowanie Władysława Łokietka; – dostrzega zalety istnienia jednolitego państwa; – wyjaśnia, dlaczego Czesi próbowali przejąć polską koronę	- określa rolę Polski na arenie międzynarodowej - wyjaśnia znaczenie sojuszy zawartych przez Polskę z Danią i Węgrami
45. Kazimierz Wielki królem Polski Zagadnienia 1. Działania dyplomatyczne Kazimierza Wielkiego. 2. Przemiany gospodarcze w czasach Kazimierza	– rozumie pojęcia: sąd papieski, prawo składu, przymus drogowy, Akademia Krakowska, wieczysta jałmużna; – pokazuje na mapie państwo polskie za panowania Kazimierza Wielkiego;	– opowiada o polityce zagranicznej Kazimierza Wielkiego; – wymienia działania podjęte przez Kazimierza w celu przyspieszenia rozwoju gospodarczego Polski, podniesienia poziomu	– rozumie dlaczego Kazimierz Wielki rozwiązywał konflikty z Czechami i Krzyżakami w sposób pokojowy, a nie zbrojny; – uzasadnia, dlaczego potomni nadali	– ocenia znaczenie powstania Akademii Krakowskiej oraz reform gospodarczych i prawnych Kazimierza Wielkiego; – wskazuje przykłady nowatorskich działań	- podaje przykłady miejscowości, w których wybudowano Orle Gniazda

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>Wielkiego.</p> <p>3. Ustrój, prawodawstwo i system obrony państwa.</p> <p>4. Powstanie Akademii Krakowskiej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co wydarzyło się w roku: 1343, 1348, 1364; – wskazuje dziedziny funkcjonowania państwa, które rozwijały się dzięki działalności Kazimierza Wielkiego 	<p>szkolnictwa, poprawy obronności oraz systemu prawa</p>	<p>Kazimierzowi przydomek „Wielki”</p>	<p>Kazimierza Wielkiego i rozumie ich przyczyny</p>	
<p>46. Od unii węgierskiej do unii litewskiej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Ludwik Węgierski na tronie polskim.</p> <p>2. Pogańska Litwa.</p> <p>3. Unia polsko-litewska w Krewie.</p> <p>4. Wielka wojna z Krzyżakami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: unia personalna, Jagiellonowie, przywilej koszycki; – wie, co wydarzyło się w roku: 1385, 1374, 1410; – wie, kim byli: Ludwik Węgierski, Jadwiga, Władysław Jagiełło, Ulrich von Jungingen; – wskazuje na mapie państwa: litewskie, polskie, krzyżackie w XIV–XV w.; – podaje miejsce największej bitwy w dziejach wojen Polski z zakonem krzyżackim i omawia jej skutek 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny objęcia polskiego tronu przez Ludwika Węgierskiego; – wyjaśnia, dlaczego Polskę i Litwę połączyła unia personalna; – wymienia postanowienia unii w Krewie; – omawia skutki unii krewskiej dla Polski i Litwy; – opowiada o okolicznościach wybuchu wielkiej wojny z zakonem krzyżackim 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, dlaczego w XIV w. panowały w Polsce trzy dynastie, i zna okoliczności, w jakich obejmowały one władzę; – wyjaśnia, dlaczego doszło do wielkiej wojny z zakonem krzyżackim 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie przywileju koszyckiego; – omawia przyczyny i skutki unii polsko-litewskiej dla obu państw 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia znaczenie unii polsko-litewskiej na tle sytuacji międzynarodowej w Europie - porównuje unię polsko-litewską z innymi funkcjonującym i wówczas w Europie
<p>47. Polska Jagiellonów w XV w.</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Druga unia polsko-węgierska.</p> <p>2. Wojna trzynastoletnia.</p> <p>3. Przemiany ustroju państwa – przywileje szlacheckie, powstanie sejmu walnego.</p> <p>4. Rycerz staje się ziemianinem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – określa, w którym wieku i za panowania którego władcy Polskę i Węgry po raz drugi połączyła unia personalna; – wie, co wydarzyło się w roku: 1444, 1454, 1466; – łączy postacie Kazimierza Jagiellończyka i Władysława Warneńczyka z konkretnymi wydarzeniami; – rozumie pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje życie szlachcica ziemianina; – wyjaśnia zasady funkcjonowania sejmu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia i omawia przyczyny i skutki zawarcia unii polsko-węgierskiej; – podaje, dlaczego wybuchła wojna trzynastoletnia 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny i okoliczności ukształtowania się polskiego sejmu 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia znaczenie wydarzeń wojny trzynastoletniej na tle sytuacji politycznej i społecznej ówczesnej Europy

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	inkorporacja, Związek Pruski, Prusy Krzyżackie, Prusy Królewskie, II pokój toruński, rada królewska, senat, sejm walny, sejmik ziemski, elekcja				
48. Kultura w średniowiecznej Polsce Zagadnienia 1. Przyjęcie chrześcijaństwa a przemiany kulturowe. 2. Ośrodki życia kulturalnego w średniowiecznej Polsce – rola Akademii Krakowskiej.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim byli: Gall Anonim, Wincenty Kadłubek, Jan Długosz, Wit Stwosz, Paweł Włodkowic, Mikołaj Kopernik; – wymienia polskie kroniki średniowieczne; – wskazuje główne cechy stylów romańskiego i gotyckiego; – rozumie znaczenie Akademii Krakowskiej dla rozwoju polskiej nauki i kultury; – rozumie pojęcia: ratusz, sukiennice, rocznik, kronika, rotunda; 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje polskie miejscowości, w których znajdują się budowle romańskie lub gotyckie; – wie, że życie kulturalne rozkwitało wokół dworu i Kościoła; – wymienia zakony, które przyczyniły się do rozwoju kulturalnego Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje styl gotycki z romańskim; – na podstawie fotografii rozpoznaje cechy stylów romańskiego i gotyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje, czym różnił się nurt ludowy polskiej kultury od nurtu dworskiego; – wymienia cechy wspólne kultury polskiej i europejskiej w okresie średniowiecza 	charakteryzuje osiągnięcia kultury późnego średniowiecza w swoim regionie na tle kultury polskiej i europejskiej
49. Lekcja powtórzeniowa: Rozkwit i schyłek wieków średnich Zagadnienia 1. Kultura średniowiecznej Europy. 2. Od monarchii patrymonialnej do monarchii stanowej. 3. Zjednoczone Królestwo Polskie – państwo, społeczeństwo, gospodarka, kultura.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co wydarzyło się w roku: 1109, 1138, 1122, 1308, 1320, 1364; – zna postacie: Kazimierza Wielkiego, Władysława Łokietka, Bolesława Krzywoustego, Czyngis-chana; – rozumie pojęcia: sąd papieski, Krzyżacy, testament Bolesława Krzywoustego, monarchia stanowa, stan, niewola awiniońska, uniwersytet, 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia stany i zakony istniejące w średniowiecznej Europie; – wyjaśnia, czym były zakony rycerskie i podaje ich przykłady; – opisuje działania: Bolesława Krzywoustego, Władysława Łokietka, Kazimierza Wielkiego; – zna postać św. Tomasza z Akwinu; – omawia okoliczności sprowadzenia do Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny i skutki konfliktu pomiędzy cesarstwem a papieżem; – przedstawia zmiany gospodarcze w Europie w okresie średniowiecza; – podaje przyczyny i skutki rozbitcia dzielnicowego Polski; – opowiada o zjednoczeniu ziem polskich, wskazując jego przyczyny; – opisuje style romański i gotycki w architekturze 	<ul style="list-style-type: none"> – diagnozuje kryzys XIV–XV w.; – wymienia skutki kryzysu późnego średniowiecza w Europie Zachodniej 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie formułuje opinie i wnioski - rozwiązuje problemy w twórczy sposób - wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	<p>trójpolówka, renta feudalna, Mongołowie, krucjata, zakon rycerski, „czarna śmierć”;</p> <p>– wskazuje na mapie Ziemię Świętą</p>	<p>Krzyżaków oraz stosunki polsko-krzyżackie do panowania Kazimierza Wielkiego;</p> <p>– opisuje ustrój monarchii stanowej;</p> <p>– opowiada o konflikcie między cesarstwem a papieżem;</p> <p>– opisuje przebieg krucjat;</p> <p>– wie, kiedy rozegrała się bitwa pod Legnicą, i zna jej rezultat</p>			
Sprawdzian 5.					